



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

Î N C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra, reprezentanți de avocatul Bordei Teodor,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Căpăstru Maria împotriva lui Nicolai Ciochina și Alexandra Ciochina cu privire la obligarea respectării dreptului de vecinătate prin demolarea construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Căpăstru Maria, casată hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoria Ungheni, sediul Central și pronunțată o hotărâre nouă de admitere a acțiunii civile depuse de Căpăstru Maria,

*(Dosarul nr. 2ra-544/23
NR. PIGD 2-21109401-01-2ra-06042023)*

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, în vigoare din 01 septembrie 2023). Nu s-a stabilit încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Central (jud.: V. Șchiopu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

20 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra, reprezentanți de avocatul Bordei Teodor,
Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 iulie 2021, Căpăstru Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolai Ciochina și Alexandra Ciochina cu privire la obligarea respectării dreptului de vecinătate prin demolarea construcției neautorizate și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii reclamanta a indicat că este proprietara bunului imobil situat în XXXXX, iar pârâții Nicolai Ciochina și Alexandra Ciochina dețin bunul imobil amplasat în XXXXX. Proprietățile lor se învecinează.

3. Reclamanta a notat că dreptul de proprietate asupra imobilului său l-a obținut în baza contractului de vânzare-cumpărare din 26 ianuarie 2016, fapt ce se confirmă prin informația din Registrul cadastral al bunurilor imobile pentru bunul imobil nr. cadastral XXXXX.

4. În curtea gospodăriei sale a construit în anul 2016 o fântână cu apă potabilă, pe care o utilizează până în prezent atât în alimentație, cât și pentru necesitățile gospodăriei.

5. În mai 2021, pârâții au demarat în curtea gospodăriei dâșilor construcția unui veceu în nemijlocita vecinătate a fântânii sale cu apă potabilă care se află în gospodăria dâșei, la o distanță de aproximativ de 5 – 7 m.

6. Reclamanta a susținut că a încercat să soluționeze pe cale amiabilă cu pârâții conflictul creat, explicându-le că construcția veceului și utilizarea acestuia atentează în mod inadmisibil asupra proprietății sale prin încălcarea normelor sanitare în vigoare privitor la respectarea distanței și a zonei de protecție a fântânei care este de 50 m, pe când fântâna din curtea dâșei și toaleta din curtea vecinilor se poziționează la o distanță de 7 m, punând în așa mod în pericol viața și sănătatea dâșei și a membrilor familiei sale. Însă, pârâții nu au reacționat la solicitările reclamantei, din care motiv aceasta s-a adresat cu plângere la Primăria or. Nisporeni și la Agenția Națională pentru Sănătatea Publică, care au confirmat încălcările nominalizate supra.

7. Prin Nota informativă din 17 mai 2021 a Agenției Naționale pentru Sănătatea Publică cu privire la evaluarea situației din XXXXX, au fost constatate încălcările enunțate.

8. Reclamanta a remarcat că pârâții au fost somați, solicitând interzicerea construcției veceului până la soluționarea chestiunii privind amplasarea acestuia cu respectarea normelor sanitare și elaborarea în acest sens a documentației respective și coordonarea cu serviciile de resort.

9. Reclamanta a susținut că Regulamentul privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.949 din 25 noiembrie 2013, reglementează delimitarea perimetrelor zonelor de protecție sanitară pentru prizele de ape subterane. Astfel, potrivit pct.13-16 din Regulamentul privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, perimetrul I al zonei de protecție sanitară a prizei de ape subterane include teritoriul nemijlocit al prizelor de apă subterană în afara zonelor industriale sau rezidențiale și numai în cazul unor justificări adecvate. Perimetrul I are un diametru de cel puțin 30 metri de la priză pentru apele subterane protejate, și de cel puțin 50 de metri – în cazul apelor subterane insuficient protejate de contaminare. Perimetrul I al zonei de protecție sanitară pentru un grup de sonde subterane trebuie să fie stabilit la cel puțin 30 sau 50 m, după caz, de la sondele arteziene extreme. Pentru prizele cu surse protejate, aflate pe teritoriul obiectului care exclude posibilitatea de contaminare a solului și a apelor subterane, se permite micșorarea dimensiunii perimetrului I al zonei de protecție sanitară, dar nu mai puțin de 10 m pentru straturile acvifere bine protejate și 30 m pentru cele slab protejate, cu condiția efectuării unui studiu hidrogeologic, avizat de Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice. Nu pot fi micșorate dimensiunile perimetrului de regim sever pentru prizele de apă care exploatează zăcăminte de ape minerale. Drept ape subterane protejate de poluări se consideră apele de presiune și fără presiune care au în cadrul tuturor perimetrelor zonelor de protecție sanitară un înveliș impermeabil de argilă densă, ce exclude posibilitatea de infiltrare locală din straturile acvifere superficiale insuficient protejate. Drept ape subterane slab protejate se consideră: a) apele freatice din primul strat acvifer de la suprafața pământului, care se alimentează de pe teritoriul de amplasare a sursei; b) apele de presiune și fără presiune care, în condiții naturale sau în urma funcționării prizei de apă, se alimentează de pe teritoriul zonei de protecție sanitară din straturile acvifere superficiale insuficient protejate, prin ferestre hidrogeologice sau roci permeabile ale învelișului, precum și din râuri și bazine acvatiche, prin intermediul conexiunii hidraulice directe.

10. La 01 iunie 2021, Căpăstru Maria a expediat în adresa pârâților Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra o notificare, recepționată de către ultimii la 07 iunie 2021, prin care a solicitat încetarea ridicării și exploatării construcției sanitare, însă nu s-a soldat cu succes.

11. Prin răspunsurile din 07 iunie 2021 – 08 iunie 2021 ale Primăriei or. Nisporeni s-a confirmat faptul că la 13 mai 2021, Ciochina Nicolae a fost avertizat să stopeze lucrările veceului, care se află la o distanță de 10 m de fântâna din gospodăria sa, ceea ce contravine normelor de sanitare, însă la 21 mai 2021 construcția respectivă nu a fost demolată, dimpotrivă, aceasta a fost finalizată și la moment este exploatată de către pârâți.

12. Cu trimitere la art.588 alin.(1) din Codul civil, reclamanta a indicat că pârâții nu respectă dreptul de vecinătate și nici nu încearcă să soluționeze litigiul pe cale extrajudiciară, din care motiv a înaintat prezenta acțiune civilă.

13. În contextul enunțat, Căpăstru Maria a solicitat admiterea acțiunii și obligarea lui Nicolai Ciochina și Alexandra Ciochina să demoleze veceul din curtea gospodăriei dâșilor, amplasată în XXXXX, construit neautorizat în apropiata vecinătate a fântânii aflate pe terenul dâșei cu nr. cadastral XXXXX din XXXXX, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătorei Ungheni, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă depusă de Căpăstru Maria. S-a încasat din contul Mariei Căpăstru în beneficiul lui Nicolai Ciochina și Alexandrei Ciochina suma de 2500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

15. Prima instanță a motivat soluția de respingere a acțiunii, constatând faptul că potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, reclamantei Căpăstru Maria îi aparține cu drept de proprietate privată bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în XXXXX, temeiul înscrierii fiind contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXXX din 26.01.2016, data înregistrării 26.01.2016, iar pârâții Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra sunt proprietari ai imobilului amplasat în XXXXX.

16. Cu trimitere la prevederile art.500 alin.(1)-(3), art.586, art.588 din Codul civil și art.46 alin.(5) din Constituție, prima instanță a reținut că reclamanta Căpăstru Maria și pârâții Ciochina Nicolae, Ciochina Alexandra, deținând cu drept de proprietate imobile ce se află în vecinătate nemijlocită, au obligația de a respecta dreptul de proprietate a celuilalt, inclusiv în raport cu dreptul de vecinătate și influențele admisibile reciproce.

17. Instanța de judecată a concluzionat că, reieșind din esența acțiunii depuse, reclamanta nu a probat faptul că construcția pârâților – veceul, în starea în care se află la acest moment, atentează inadmisibil asupra imobilului ce îi aparține cu drept de proprietate, precum și care este necesitatea de a demola această construcție. Or, Căpăstru Maria, indicând asupra atentării inadmisibile a construcției vecinilor săi, urma să probeze acest fapt, aducând probe pertinente în acest sens, concluzii ale specialiștilor etc, pe când în speță reclamanta s-a limitat doar la expunere faptului.

18. Instanța de fond nu a reținut drept probă pertinentă Nota Informativă nr.06/70 din 17 mai 2021 a Centrului de Sănătate Publică Ungheni/Nisporeni, or, aceasta nu probează faptul că pârâții au atentat inadmisibil asupra terenului/fântânii reclamantei.

19. Prima instanță a menționat că deși medicul igienist CSP Nisporeni, Ion Ciubotaru a indicat că Ciochina Nicolai construiește un veceu în curte, cu încălcarea cerințelor normelor sanitare în vigoare, totuși în dosar nu se atestă prescripții sanitare obligatorii înaintată lui Ciochina Nicolai în vederea remedierii încălcărilor pretins constatate.

20. Prima instanță nu a reținut ca fiind demonstrat faptul încălcării normelor sanitare la edificarea construcției cu destinație „veceu” de către pârâți,

în contextul în care de către autoritățile competente nu a fost constatat și documentat cazul în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

21. Prima instanță a precizat că din conținutul Notei informative enunțate nu este posibil de stabilit localizarea veceului și distanța dintre acesta și fântâna reclamantei asupra căreia se pretinde atentarea inadmisibilă de către pârâți.

22. Prima instanță a rezumat că pentru probarea prezentei acțiunii ar fi necesară o expertiză sau concluzia unui specialist care ar indica concret modul de atentare asupra fântânii reclamantei și anume: distanța (pretins inadmisibilă) dintre veceu și fântână; dacă construcția veceului este sau nu de natură să provoace scurgeri de deșeuri; rezultate ale analizelor de laborator prin care să se constate că apa din fântâna reclamantei conține impurități specifice poluării din veceu sau alte acțiuni ale pârâților prin care se atentează inadmisibil asupra proprietății reclamantei.

23. Cu trimitere la prevederile art.118-122 din Codul de procedură civilă, prima instanță a dedus că Căpăstru Mara nu a probat faptul că Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra îi creează obstacole în folosirea bunului său imobil - a fântânei, neprobând în același timp nici influența negativă, cu atât mai mult, atentarea inadmisibilă a construcției – veceului pârâților asupra imobilului reclamantei. Or, în lipsa probelor pertinente care ar demonstra atentarea inadmisibilă asupra terenului Mariei Căpăstru, admiterea acțiunii cu privire la obligarea pârâților la demolarea construcției – veceul, edificat pe terenul ce le aparține cu drept de proprietate, ar constitui o ingerință în dreptul de proprietate al lui Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra asupra bunului său imobil.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

24. La 23 noiembrie 2021, Căpăstru Maria, reprezentată de avocata Tatiana Nastas a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 10 ianuarie 2022 a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii sale în sensul formulat.

25. La 01 martie 2022, Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandru, reprezentați de avocatul Bordei Teodor au depus cerere în temeiul art.96 alin.(1) CPC, solicitând încasarea din contul apelantei Căpăstru Maria a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2000 de lei suportate de către ei (f.d.121, vol.I).

26. Prin decizia din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de Căpăstru Maria, reprezentată de avocata Nastas Tatiana și menținută hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Ungheni, sediu Central.

27. La 10 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Căpăstru Maria a declarat recurs împotriva deciziei din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

28. La 12 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra au declarat recurs împotriva deciziei din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

29. Prin decizia din 17 august 2022 a Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile declarate de Căpăstru Maria, Nicolai Ciochină și Alexandra Ciochină, casată integral decizia din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

33. Prin decizia din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Căpăstru Maria. S-a casat hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care a fost admisă acțiunea depusă de Căpăstru Maria. S-a obligat Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra să demoleze blocul sanitar neautorizat din curtea gospodăriei de pe adresa XXXXX, edificat în apropierea fântânii terenului învecinat din XXXXX. S-a încasat din contul lui Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra în beneficiul Mariei Căpăstru suma de 250 de lei taxa de stat și 3000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

34. Instanța de apel a motivat decizia de admitere a acțiunii depuse de Maria Căpăstru prin faptul că potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, Căpăstru Maria deține dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX amplasat în XXXXX, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. XXXXX din 26 ianuarie 2016, data înregistrării 26 ianuarie 2016 (f.d. 12).52. Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra sunt proprietari ai imobilului amplasat în XXXXX.

35. Instanța de apel a remarcat că pe terenul proprietate a Mariei Căpăstru, în anul 2016 a fost construită o fântână cu apă potabilă. Iar, în anul 2021 proprietarii terenului învecinat situat în XXXXX, Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra au început construcția unui bloc sanitar (veceu).

36. Instanța de apel a constatat că prin Nota informativă nr.06/70 din 17 mai 2021 cu privire la evaluarea situației de pe XXXXX a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică s-a stabilit că în gospodăria Mariei Căpăstru este amplasată o fântână de mină de unde se utilizează apă cu scopuri potabile și pentru necesitățile gospodăriei și se exploatează mai mult de 10 ani. Vecinul Ciochina Nicolai construiește veceul în gospodăria sa cu încălcarea cerințelor normelor sanitare în vigoare, privitor la respectarea distanței și zonei de protecție a fântânei de 50 metri. Distanța de la veceu și fântână este de circa 7-10 metri. Totodată, s-a interzis construcția veceului până la soluționarea întrebării privitor la amplasarea lui cu respectarea cerințelor normelor sanitare, cu elaborarea documentației respective și coordonarea ei cu serviciile de resort (f.d. 20). Prin certificatul eliberat de către Primăria or. Nisporeni nr. 235 din 07 iunie 2021 se atestă că, Ciochina Nicolai a fost avertizat să stopeze lucrările de construcție a

blocului sanitar (f.d 23). Potrivit răspunsului Primăriei or. Nisporeni nr. 217 din 08 iunie 2021 se confirmă faptul că Ciochina Nicolai la 13 mai 2021 a construit veceul la o distanță de până la 7-10 metri de fântâna situată pe terenul din XXXXX, ceea ce contravine normelor sanitare (f.d.24).

37. Instanța de apel a remarcat că Primăria or. Nisporeni prin răspunsul nr.338 din 20 septembrie 2021 a confirmat că fântâna se află în gospodăria Mariei Căpăstru de care se folosește doar aceasta. La edificarea fântânei Căpăstru Maria nu a consultat niciun serviciu abilitat și nu a ținut cont de prevederile Hotărârii Guvernului nr.1466 din 30 decembrie 2016, precum și nu a solicitat și nu a obținut de la administrația publică locală un certificat de urbanism. Fântâna nu este înregistrată la Centrul de Sănătate Publică din motiv că la edificarea ei proprietara nu a anunțat nicio instituție abilitată (f.d. 47).

38. Prin răspunsul nr.6-5/690 din 16 septembrie 2021 a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică se constată că construcția fântânei a fost efectuată cu mai bine de 10 ani în urmă, cu o adâncime de peste 10 metri, fără certificat de urbanism, din care motiv nu a fost dată în exploatare conform legislației, inclusiv fără investigații de laborator (f.d.50).

39. Cu trimitere la prevederile art.500 alin.(1), art.588 din Codul civil, art.2, art.4 alin.(1), art.34 alin.(1) și (3) din Legea apelor nr.272 din 23 decembrie 2011, pct.2, pct.3, pct.9 subpct.1 din Regulamentul privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.949 din 25 noiembrie 2013, instanța de apel a subliniat că la inițierea lucrărilor de construcție a blocului sanitar Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra nu au respectat normele sanitare enunțate, or, potrivit răspunsurile Agenției Naționale pentru Sănătate Publică nr.06/70 din 17 mai 2021 și nr.06-5/690 din 16 septembrie 2021 reiese că distanța dintre fântâna ce aparține Mariei Căpăstru și blocul sanitar construit de către Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra este de 7 – 10 metri, fapt ce contravine prevederilor legale privind zona de protecție sanitară a prizei de ape subterane (f.d. 20, 50).

40. Cu referire la data edificării fântânii din litigiu, instanța de apel a reținut că din argumentele apelantei rezultă că terenul și casa de locuit învecinată au fost procurate prin contractul de vânzare-cumpărare nr.XXXXX din 26 ianuarie 2016 (f.d.10-11). Ulterior procurării terenului învecinat în același an (2016), Căpăstru Maria a edificat fântâna cu apă potabilă pentru alimentație și necesități gospodărești.

41. Cu trimitere la art.40 din Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice, instanța de apel a notat că potrivit răspunsului Primăriei or. Nisporeni nr.338 din 20 septembrie 2021, la edificarea fântânii Căpăstru Maria nu a ținut cont de prevederile Hotărârii Guvernului nr.1466 din 30.12.2016 și nu a solicitat de la autoritatea publică un certificat de urbanism (f.d.47).

42. Totodată, potrivit răspunsului Agenției Naționale pentru Sănătate Publică Direcția Ungheni din 16 septembrie 2021, fântâna în litigiu a fost edificată cu mai mult de 10 ani în urmă, fără certificate de urbanism și fără recepție finală în lipsa unei avizări sanitare (f.d.50).

43. Instanța de apel a reținut că potrivit răspunsului ANSP la formarea registrului sistemelor mici de alimentare cu apă de către Primăria Nisporeni au fost incluse numai fântânile publice din oraș (f.d.50 verso).

44. Cu trimitere la *pct.83* din Regulamentul sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă, instanța de apel a dedus că la caz se atestă că evidența surselor locale de apă fără rețea de distribuție se ține de către primărie, cu efectuarea periodică, cel puțin o dată la 10 ani a inventarierii fântânilor din localitate și întocmirea Registrului surselor, conform modelului expus în anexa la prezentul Regulament.

45. Reținând cele constatate, instanța de apel a conchis că prevederile legale enunțate nu pot fi aplicabile speței în condițiile în care fântâna a fost edificată în anul 2016, anterior intrării în vigoare a Regulamentului sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă din 24.02.2017.

46. Cu referire la art.34 alin.(1) din Legea apelor, instanța de apel a rezumat că la caz se atestă calitatea dreptului subiectiv de posesie și folosință a fântânii apelantului Căpăstru Maria și protecția juridică a acesteia potrivit Legii apelor nr.272 din 23.11.2011 precum și prevederile art.8 a CEDO.

47. Cu referire la chestiunea dacă apa din fântână Mariei Căpăstru este pentru consum, instanța de apel a reținut Nota informativă nr. 06/70 din 17 mai 2021 cu privire la evaluarea situației de pe XXXXX, prin care Agenția Națională pentru Sănătate Publică a constatat că în gospodăria Mariei Căpăstru este amplasată o fântână de mină de unde se utilizează apă cu scopuri potabile și pentru necesitățile gospodăriei și se exploatează mai mult de 10 ani.

48. Potrivit răspunsului Agenției Naționale pentru Sănătate Publică Direcția Ungheni din 16 septembrie 2021, la evaluarea de către organul de resort s-a stabilit că fântâna este utilizată de către Căpăstru Maria cu scopuri potabile și necesități din gospodărie (f.d.50). Totodată, instanța de apel a menționat că Căpăstru Maria deși este conectată la apeductul comunal Prut-Nisporeni, totuși utilizează această apă din fântână.

49. Instanța de apel a subliniat că din răspunsul din 19 septembrie 2022 a SA „Apă Canal Nisporeni” se desprinde că volumul facturat de apă în anul 2021 este de 250 m³, iar în 2022 în mărime de 312 m³, concluzii prin care se reține utilizarea de către apelantul Căpăstru Maria a 5 m³ de apă lunar.

50. Cercetând în ansamblu conținutul înscrisurilor probatorii anexate la dosar în coroborare cu explicațiile părților date în apel, instanța de apel a conchis că apa din fântâna care constituie obiectul prezentului litigiu, este apă utilizată de Căpăstru Maria în scop potabil și necesități gospodărești, iar utilizarea alternativă a 5 m³ de apă din apeductul comunal Prut-Nisporeni, nu constituie o premisă de natură să înlăture explicațiile acesteia și înscrisurile organelor de resort privind existența apei în această fântână și utilizarea apei după necesitățile propriii ale apelantei.

51. Referitor la argumentul dacă există o influență necorespunzătoare a terenurilor învecinate și care este distanța dintre obiectele învecinate, instanța de apel a remarcat că în aspectul influenței necorespunzătoare precum și distanța

dintre obiectele învecinate, instanța de apel a specificat că blocul sanitar a început a fi edificat de către intimați în anul 2021.

52. Cu trimitere la pct.13 din Regulamentul privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă, instanța de apel a accentuat că perimetrul I al zonei de protecție sanitară a prizei de ape subterane include teritoriul nemijlocit al prizelor de apă subterană în afara zonelor industriale sau rezidențiale și numai în cazul unor justificări adecvate. Perimetrul I are un diametru de cel puțin 30 metri de la priză pentru apele subterane protejate, și de cel puțin 50 de metri - în cazul apelor subterane insuficient protejate de contaminare. Deși una din disputele abordate și ridicate în fața la caz se atestă că distanța dintre obiectele învecinate este de 7-10 metri, constatare desprinsă atât din nota informativă nr. 06/70 din 17 mai 2021 cu privire la evaluarea situației de pe XXXXX a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică precum și din răspunsul nr.217 din 08 iunie 2021 a Primăriei or. Nisporeni. Aici, instanța de apel a subliniat că această distanță cu diferența de 3 m, nu constituie un argument definitiv în soluționarea speței de influență necorespunzătoare a obiectelor învecinate, întrucât normele sanitare prevăzute la pct.13 din Regulamentul enunțat atestă o rază de protecție sanitară a prizelor de apă mult mai mare decât distanța de 7-10 metri.

53. Raportând diametru de protecție de 50 metri în cazul apelor subterane insuficient protejate de contaminare, instanța de apel a concluzionat că instalarea arbitrară a blocului sanitar la distanța de 7-10 metri este contrară normelor sanitare și încalcă regimul juridic de protecție a apelor subterane în coraport cu fântâna edificată.

54. Suplimentar, instanța de apel a evidențiat că vecinătatea este o stare de fapt care generează anumite drepturi și obligații pentru proprietarii terenurilor sau altor bunuri imobile de unde se pot produce influențe reciproce. Pentru asemenea situații legea instituie pentru proprietarii terenurilor vecine sau a altor bunuri imobile obligația generală de a se respecta reciproc.

55. Analizând argumentele apelantei cu referire la reținerea unei influențe inadmisibile din partea construcției învecinate în raport cu cadrul legal precitat, instanța de apel a dedus că proprietarul terenului sau altui bun imobil nu este obligat să suporte influența provenită din terenul vecin, cu condiția că această influență atentează în mod inadmisibil asupra utilizării terenului său. Respectiv, proprietarul este în drept să ceară interzicerea ridicării sau exploatării unor construcții sau instalații despre care se poate afirma cu siguranță că atât prezenta acestora, cât și utilizarea lor atentează în mod inadmisibil asupra terenului său.

56. În contextul enunțat, instanța de apel a concluzionat că omisiunea respectării diametrului sanitar de protecție a apelor sanitare prin edificarea unui bloc sanitar neautorizat constituie o influență necorespunzătoare asupra fântânii proprietății învecinate, influență care urmează a reținută prin apelul declanșat cu dispunerea demolării blocului sanitar, ca fiind edificat contrar normelor sanitare indicate supra.

57. Cu referire la Raportul de încercări din 11 noiembrie 2022 întocmit de Laboratorul de Referință de Mediu, prin care a fost statuat că conținutul ionilor

de amoniu din sonda S1 este în corespundere cu conținutul ionilor de amoniu din sonda S2, instanța de apel l-a reținut cumulativ cu normele de drept indicate supra. Or, referințele indicate în raport nu pot substitui prevederile legii privind protecția sanitară, această normă de referință se atestă la zi și nu poate fi apreciată ca o valoare care nu poate fi schimbată în timp.

58. Din considerentele constatate, instanța de apel a rezumat că acțiunile întreprinse de către Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra privind construirea unui bloc sanitar în apropierea fântâniei apelantei Căpăstru Maria aduce atingere inadmisibilă asupra terenului acesteia, în special asupra prizei de apă.

59. Cu referire la chestiunea privind existența unei ingerințe în art.8 a CEDO și proporționalitatea acesteia, instanța de apel a remarcat preeminența dreptului de vecinătate și anume, al familiei Ciochina la confort prin construirea blocului sanitar pe de o parte sau cel al familiei Căpăstru la utilizarea fântâniei cu apă potabilă.

60. Din analiza consecințelor rezultate din construirea blocului sanitar de către familia Ciochina, referitor la utilizarea apei potabile din fântâna aflată în proprietatea familiei Căpăstru, instanța de apel a precizat că unul dintre principalii poluanți ai apei sunt deșeurilor organice, deoarece, este principala sursă de agenți patogeni (microorganisme cauzatoare de boli) și substanțe organice aflate în putrefacție. Toate acestea reprezintă o amenințare directă pentru sănătatea umană.

61. Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate argumentele intimaților privind lipsa actelor autorităților competente care ar stabili încălcarea normelor sanitare, deoarece vin în contradicție cu suportul probator la materialele cauzei. Or, cert s-a stabilit că blocul sanitar construit de către Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra aduce atingere și inconveniențe Mariei Căpăstru, cerința ultimei cu privire la demolarea acestuia este întemeiată și urmează a fi admisă, cu dispunerea obligării lui Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra la demolarea blocului sanitar neautorizat din curtea gospodăriei lor de pe adresa XXXXX, edificat în apropierea fântâniei terenului învecinat din XXXXX, ce aparține Mariei Căpăstru.

62. Cu trimitere la prevederile art.82, art.90 lit. i), art.94 alin. (1) și (3) și art.96 alin.(1), (1¹) Codul de procedură civilă, instanța de apel a reținut că potrivit ordinului de plată a numerarului din 07 iulie 2021, de către Căpăstru Maria a fost achitată taxa de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 105 lei (f.d.3), conform ordinului de plată din 16 noiembrie 2021, ultimul a achitat taxa de stat pentru înaintarea cererii de apel în cuantum de 75 lei (f.d. 96), iar potrivit ordinului de plată pentru examinarea cererii de recurs, acesta a achitat suma de 70 lei (f.d. 134). Totodată, potrivit ordinului de plată seria DAA, nr. 2715053 din 23 iunie 2021, Căpăstru Maria a achitat suma de 3000 lei avocatului Nastas Tatiana pentru prestarea serviciilor de asistență juridică (f.d. 26).

63. În contextul enunțat, instanța de apel a concluzionat de a încasa cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat pentru înaintarea acțiunii în judecată și în instanța de apel și recurs în sumă de 250 lei în beneficiul lui Căpăstru

Maria, precum și cheltuielile pentru asistență juridică suportate în mărime de 3000 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

64. La 03 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra, reprezentanți de avocatul Teodor Bordei au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 17 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii depuse de Căpăstru Maria.

SOLICITĂRILE RECURENȚILOR

65. În susținerea recursului Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra, reprezentați de avocatul Teodor Bordei au indicat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, nu a aplicat legea corespunzătoare, a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrat probele din dosar.

66. Recurenții au remarcat că instanța de apel și-a întemeiat decizia pe probe contrare legii cum ar fi răspunsurile Primăriei or. Nisporeni din 07-08 iunie 2021 și răspunsul CSP Ungheni din 17 mai 2021.

67. Intimata Căpăstru Maria nu a probat că apa din fântână ar fi infectată cu substanțe specifice deșeurilor biologice. La fel, nu a confirmat că latrina în litigiu s-ar fi aflat la o distanță mai mică decât baremul stabilit de normativele sanitare. În dosar se vehiculează următoarele distanțe: de 7 m (în acțiunea Mariei Căpăstru), de 7-10 m (în răspunsul CSP Ungheni) și de 10 m (informația oferită de Primăria or. Nisporeni), iar în recursul anterior al intimatei a indicat distanța de 5-7 m, circumstanța nominalizată nu este confirmată prin probe concludente, iar dâșii nu o recunosc.

68. Recurenții consideră că circumstanța nominalizată este importantă în contextul în care potrivit răspunsului CSP Ungheni din 23 martie 2023 nr.06-9-104, distanța minimă dintre un veceu și o fântână este de 25 m, cu toate că în decizia contestată se vehiculează distanța de 50 m. Distanță minimă de 25 m este prevăzută de Normativul în construcții NCM B.01.05:2019 Urbanism. Sistematizarea și amenajarea localităților urbane și rurale, pe când instanța de apel în decizia contestată invocă pct.13 din Regulamentul privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă. Regulamentul respectiv operează cu 2 parametri diferiți: perimetrul I al zonei de protecție sanitară prizei de ape subterane include teritoriul nemijlocit al prizelor de apă subterană în afara zonelor industriale sau rezidențiale și numai în cazul unor justificări adecvate. Perimetrul I are un diametru de cel puțin 30 metri de la priză pentru apele subterane protejate și de cel puțin 50 de metri în cazul apelor subterane insuficient protejate de contaminare. Nu este clar de ce instanța de apel a ales 50 m și nu 30 de m, în decizie nu a fost motivat acest aspect. Prin urmare, instanța de apel nejustificat a aplicat în speță distanța de 30 de m.

69. Intimata nu a prezentat probe că apa în fântână este utilizată de către ea, în situația în care din spusele acesteia fântâna este inutilizabilă, din care cauză ultima se alimentează cu apă potabilă din sistemul centralizat.

70. Dimpotrivă, dâșii au prezentat probe concludente cum ar fi răspunsul din 19 septembrie 2022 al SA „Apă-Canal Nisporeni” din care rezultă că potrivit datelor controlului Maria Căpăstru are un consum de aproximativ de 5m³ de apă potabilă lunar. Acest înscris confirmă că intimata nu folosește apa din fântână, fiind aprovizionată centralizat cu apă potabilă și pentru necesitățile menajere și Actul de eșantionare a obiectelor de încercare nr.111 din 01 noiembrie 2022 și Raportul de încercare nr.111 din 11 noiembrie 2022. În rezultatul încercărilor s-a constatat că: abateri nu sunt, că valoarea concentrației maxim admisibile (CMA col.8) nu a fost depășită nici la capitolul pH, nici la amoniu [NH₄ +], nici la reziduiuri uscate; parametrul pH (măsură a caracterului acidobazic) este între 8,6 și 9,1 unități, fapt ce denotă caracterul moderat bazic al solului (cum ar trebuie să fie); concentrația de amoniu [NH₄+] este în regulă; concentrația de reziduiuri uscate este de aproximativ 10 ori mai mică, decât cea permisă.

71. Alte probe nu au putut obține, dat fiind faptul că analiza apei din fântâna intimitei poate fi efectuată numai la cererea acesteia.

72. Faptul că intimata este conectată și se alimentează de la sistemul centralizat nu înseamnă că ea nu poate să aibă și fântână, dar cel puțin ultima urma să confirme că o folosește.

73. De asemenea, nu au fost prezentate probe că latrina dâșilor infestază apa din fântână vecinei, că se atestă apă în fântână, precum și că distanța de la fântână până la latrină este mai mică decât minimul stabilit prin reglementările normative.

74. Deși medicul igienist CSP Nisporeni a indicat că Ciochină Nicolai construiește un veceu în curte cu încălcarea cerințelor normelor sanitare în vigoare, totuși nu s-a constatat prescripții sanitare obligatorii înaintate ultimului în vederea remedierii încălcărilor pretins constatate. Or, Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat sănătății publice expres prevede acțiunile care urmează a fi întreprinse de CSP Nisporeni în cazul în care s-ar fi depistat comiterea încălcării legislației sanitare de către dâșii.

75. Mai mult ca atât, prescripția medicului igienist se întemeiază pe art.23 din Legea nr.10/2009 care reglementează avizarea sanitară la cererea agenților economici. Afară de aceasta, nu ține de competența medicului igienist să emită asemenea acte, dar a inspectorului sanitar de stat.

76. Intimata a indicat că latrina a fost construită neautorizat, argument care nu poate fi reținut în situația în care spre deosebire de fântână, acesta este o construcție care nu necesită autorizare, certificat de urbanism (art.14 alin.(1) lit.1 din Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție). Potrivit normei date de drept construcțiile sub 15 m.p. nu necesită autorizare, iar latrina în litigiu este mai mic de 15 m.p.

77. Instanța de apel eronat a aplicat la caz prevederile Codului civil cu privire la vecinătate, cu toate că în speță sunt aplicabile prevederile ce

reglementează restrângerea împiedicarea dreptului de folosință și cu privire la obligațiile ce rezultă din cauzarea de daune.

78. Intimata nu a cerut recunoașterea încălcării dreptului de posesie/proprietate sau a ilegalității construcției etc.

79. Invocarea de către instanța de apel a normelor cu privire la vecinătate este absolut nejustificată și ilegală. Intimata a solicitat demolarea latrinei, dar nici din cerere, nici din decizia contestată nu se poate deduce care este temeiul pentru demolare.

80. În drept, recurenții și-au întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(2) lit.a), b) și c) și alin.(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023), potrivit cărora se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, precum și Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară.

81. La 10 aprilie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Mariei Căpăstru copia recursului declarat de Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra, reprezentați de avocatul Teodor Bordei, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referinței, cu toate acestea intimata nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a prezentat referință (f.d.17, vol.II).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

82. În conformitate cu art.434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

83. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

84. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

85. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

86. Recursul declarat la 03 martie 2023 de către Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra, reprezentați de avocatul Bordei Teodor fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

87. În conformitate cu art.432 din Codul de procedură civilă:

(1) *Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.*

(2) *Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:*

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) *Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:*

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) *Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.*

(5) *Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.*

88. Conform art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

89. În conformitate cu art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

90. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la *17 noiembrie 2022*, în ședință publică.

91. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată în adresa recurenților Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra și reprezentantului acestora, avocatul Bordei Teodor la *26 decembrie 2022*, fapt ce rezultă din scrisoarea anexată la dosar (f.d.220, vol.I), cu toate acestea nu sunt date când a fost recepționată de către ultimii.

92. Totodată, în cererea de recurs, recurenții au confirmat că decizia motivată a instanței de apel au recepționat-o la *06 ianuarie 2023*.

93. Astfel, recursul declarat la *03 martie 2023* de către Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra, reprezentați de avocatul Bordei Teodor se consideră ca fiind depus în interiorul termenului legal prevăzut de art.434 CPC.

94. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

95. La caz, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului (*03 martie 2023*).

96. Din analiza recursului rezultă că Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra, reprezentați de avocatul Bordei Teodor au invocat drept temei de admisibilitate a recursului prevederile art.432 alin.(2) lit.a), b) și c) și alin.(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), potrivit cărora se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, precum și săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară.

97. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenții au făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(2) lit.a), b) și c) și alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (*03 martie 2023*), nu a stabilit că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată sau că a interpretat în mod eronat legea, precum și că ar fi apreciat arbitrar probele administrate la dosar.

98. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 CPC, (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului – *03 martie 2023*), respectiv nu constituie temei de casare a deciziei

contestate, or, motivele recursului reprezintă de fapt dezacordul recurenților cu soluția instanței de apel, care a emis decizia contestată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

99. Dezacordul recurenților cu soluția instanței de apel și relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

100. Potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

101. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu existența altor circumstanțe expuse în art.432 CPC, în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului (*03 martie 2023*), nu le-a stabilit.

102. Reieșind din prevederile art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 din Codul de procedură civilă.

103. Analizând temeiurile recursului declarat prin prisma art.432 alin.(4) CPC (în redacția legii în vigoare la situația din *03 martie 2023*) în raport cu lucrările dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a constatat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

104. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (*cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p.230*). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*cauza Luordo împotriva Italiei, p.85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p.45*).

105. Completul de judecată reține că recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

106. În speță, recursul declarat de Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra, reprezentați de avocatul Bordei Teodor conține obiecții de fapt și de drept care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

107. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică

doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (*cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A*).

108. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenței la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel în modul în care este garantat de art.6§1 CEDO.

109. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de către Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra, reprezentați de avocatul Bordei Teodor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (*03 martie 2023*) și drept urmare se consideră inadmisibil.

110. Din aceste motive, în conformitate cu art.431 alin.(1) și (2), art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Ciochina Nicolai și Ciochina Alexandra, reprezentați de avocatul Bordei Teodor.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni